

DATOS IDENTIFICATIVOS

Adquisición e Desenvolvemento da Lingua na Comunidade Xorda

Materia	Adquisición e Desenvolvemento da Lingua na Comunidade Xorda			
Código	V01M126V01208			
Titulación	Máster Universitario en Lingüística Aplicada			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OP	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Tradución e lingüística			
Coordinador/a	Cabeza Pereiro, María del Carmen			
Profesorado	Cabeza Pereiro, María del Carmen			
Correo-e	cabeza@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Adquisición infantil de la lengua de signos: factores contextuales, aspectos comunes con la adquisición de las lenguas orales y particularidades			

Competencias

Código	
A1	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, adoito nun contexto de investigación.
A2	Que os/as estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A3	Que os/as estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e se enfrontar á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
A4	Que os/as estudantes saiban comunicar as súas conclusións, e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan, a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades.
A5	Que os/as estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun xeito que terá que ser, en grande medida, autodirixido e autónomo.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permitan aos estudantes acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B3	Capacidade dos/as estudantes no manexo das novas tecnoloxías da información e da comunicación aplicadas ao campo dos estudos lingüísticos, así como indicar a súa utilidade na práctica profesional e investigadora.
B4	Capacidade dos/as estudantes para abrir vías de investigación novidosas no ámbito dos estudos lingüísticos, dotándoas de aplicación práctica para a súa transferencia a distintos ámbitos profesionais
C6	Coñecemento das principais áreas da lingüística aplicada.
C7	Capacidade para aplicar os coñecementos lingüísticos adquiridos aos problemas do mundo profesional (docencia, asesoramento e mediación lingüística, tradución, lexicografía, planificación lingüística.
C9	Capacidade para xestionar os recursos lingüísticos e a información lingüística para propósitos académicos e de investigación (identificación e acceso a bibliografía, utilización apropiada de recursos e equipamentos, utilización de tecnoloxía para rexistrar datos, manexo de bases de datos, etc.)
D3	Utilización das ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
D4	Desenvolvemento para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidade de ser orixinais en el desenvolvemento y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de investigación	A1 A2 A3 A4 A5 B2 B3 B4 C7 C9 D3 D4
Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos máis amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio	
Capacitación de los estudiantes para que adquieran conocimientos lingüísticos especializados y habilidades para analizar críticamente las propostas máis relevantes en el ámbito de los estudios lingüísticos	C6 C9

Contidos

Tema	
1. Introducción á adquisición infantil da linguaxe	Aspectos biolóxicos e culturais da adquisición. Principais aproximacións teóricas á adquisición. A observación da linguaxe infantil
2. Factores que afectan á adquisición lingüística por parte das persoas xordas. Bilingüismo	Idade e grao de xordeira. Factores contextuais que afectan á adquisición. Bilingüismo nas comunidades xordas. Particularidades da adquisición bilingüe dos nenos/as xordos
3. A adquisición da lingua de signos como primeira lingua	Como se adquiren os compoñentes da linguaxe por parte dos nenos/as xordos que teñen como input unha lingua de signos. Semellanzas e diferenzas con respecto á adquisición da lingua oral. Avaliación de competencias lingüísticas en lingua de signos

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	1	0	1
Presentacións/exposicións	2	41	43
Estudo de casos/análises de situacións	2	13	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	6	7
Sesión maxistral	9	0	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Titoría en grupo	Indicacións para a elaboración das presentacións orais. Resolución de dúbidas
Presentacións/exposicións	Identificación e consulta de fontes bibliográficas. Organización e discusión de contidos. Presentación oral ante a clase
Estudo de casos/análises de situacións	Lectura de casos ou presentación de situacións reais da adquisición que dean lugar á análise e á argumentación. Os diferentes puntos de vista serán expostos na clase
Resolución de problemas e/ou exercicios	Reflexión sobre problemas prácticos da adquisición. Pode facerse a partir de lecturas previas ou sobre datos reais
Sesión maxistral	Explicación dos contidos teóricos

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Presentacións/exposicións	Atenderanse as consultas relacionadas co contido da materia e, particularmente, as dificultades que poidan xurdir no desenvolvemento da presentación oral.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Presentacións/exposicións	Identificación e consulta de fontes bibliográficas. Organización e discusión de contidos. Presentación oral ante a clase	60	A1 A4 A5	B2 B3 B4	C9
Estudo de casos/análises de situacións	Lectura de casos ou presentación de situacións reais da adquisición que dean lugar á análise e á argumentación. Os diferentes puntos de vista serán expostos na clase	20	A2 A3		
Resolución de problemas e/ou exercicios	Reflexión sobre problemas prácticos da adquisición. Pode facerse a partir de lecturas previas ou sobre datos reais	20	A2		C7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Planificación temporal prevista para as actividades de avaliación:

- Presentacións / exposicións: semanas 9ª e 10ª
- Estudo de casos / análises de situación: nas semanas 3ª e 6ª
- Resolución de problemas ou exercicios: serán programadas durante as clases durante o desenvolvemento da docencia

Se se precisan adaptacións por razón de discapacidade, deberá advertirse coa debida antelación. Requirirase documentación acreditativa.

Quen non consigan superar a asignatura polo procedemento establecido terá unha segunda oportunidade, con vistas á segunda edición de actas. Nela os traballos de exposición oral substituiranse por unha nova versión escrita dos mesmos.

Terase en conta a orixinalidade do traballo individual. As prácticas de copia ou plaxio invalidarán a proba ou tarefa obxecto da copia e poderán supoñer o suspenso.

Bibliografía. Fontes de información

Bonvillian, John D. & Raymond J. Folven (1993): Sign language acquisition: Developmental aspects. En Marschark, M. & M. D. Clark (eds.), *Psychological perspectives on deafness, vol. I*. Hillsdale, NJ: Erlbaum, 229-265.

Colin, Kimberly E., Gene R. Mirus, Claude Mauk & Richard P. Meier (2000): The acquisition of first signs: place, handshape and movement. En Chamberlain, C., J. P. Morford & M. I. Mayberry (eds.), *Language acquisition by eye*. Londres: Lawrence Erlbaum, 51-70.

Marchesi, Álvaro (1987): *El desarrollo cognitivo y lingüístico de los niños sordos*. Madrid: Alianza.

Petitto, Laura A. (2000): On the biological foundations of human language. En Emmorey, K. & H. Lane (eds.), *The signs of language revisited: An anthology in honor of Ursula Bellugi and Edward Klima*. Mahway, NJ: Lawrence Erlbaum, 449-473.

Rodríguez Ortiz, Isabel de los Reyes (2005): *Comunicar a través del silencio: las posibilidades de la lengua de signos española*. Universidad de Sevilla. (Cap. 6: [La adquisición de las lenguas de signos]).

http://www.virtual.udesc.br/Midiateca/Publicacoes_Educacao_de_Surdos/artigo04.htm

Recomendacións